

Västmannagatan 47, 113 25 Stockholm
072-888 03 58 I www.alltidsedd.se
info@alltidsedd.se

Arbetsmarknadsdepartementet

a.remissvar@regeringskansliet.se

a.jam@regeringskansliet.se

Diarienummer A2025/00432

Remissvar gällande betänkande

En jämställdhetspolitisk strategi mot våld och en stärkt styrning av centrala myndigheter (SOU 2025:28)

Inledning

Alltid Sedd är en ideell förening som arbetar med målsättningen att motverka all form av kommersiell sexuell exploatering och verka för ett jämställt samhälle fritt från våld. Vi bedriver uppsökande verksamhet på internet, särskilt på de forum och plattformar där barn och unga, samt unga vuxna utsätts för kommersiell sexuell exploatering. Vårt arbete syftar till att identifiera utsatta, erbjuda stöd och underlätta deras kontakt med relevanta samhällsinstanser. Genom lågtröskelstöd via chatt, telefon, medföljning och juridisk rådgivning i samverkan med advokat kommer vi årligen i kontakt med cirka 1500–2000 barn och unga som är utsatta eller befinner sig i riskzonen.

Vår omfattande erfarenhet av att arbeta med denna särskilt utsatta målgrupp ger oss även insikt i och förståelse för andra former av våld och övergrepp som drabbar individer i målgruppen. Denna breda erfarenhet utgör en viktig grund för de synpunkter vi lämnar i detta remissyttrande.

Alltid Sedds synpunkter på utredningens förslag och bedömningar:

Förstärkt styrning av centrala myndigheter och inrättande av samordningscentrum vid Jämställdhetsmyndigheten (avsnitt 8.1, 8.2, 8.3)

Alltid Sedd välkomnar utredningens förslag att inrätta ett nationellt samordningscentrum för arbetet mot mäns våld mot kvinnor, placerat vid Jämställdhetsmyndigheten. En sammanhållen nationell struktur har potential att skapa större långsiktighet, tydligare ansvarsfördelning och ökad genomslagskraft i det våldsförebyggande och stödjande arbetet.

Vi vill särskilt understryka vikten av att civilsamhällets kunskap och erfarenhet integreras som en central och långsiktig del av samordningscentrumets kunskapsuppdrag – inte enbart i konsultativa eller tillfälliga former. Organisationer som arbetar direkt med våldsutsatta kvinnor, barn och unga besitter en praktisk och fördjupad förståelse för målgruppens behov. Denna kunskap är avgörande för att utveckla effektiva metoder, säkra relevanta insatser och utforma stöd som är kvalitativt och anpassat till målgruppen.

Vi anser att det nationella samordningscentrumet bör ges i uppdrag att utveckla en nationell hänvisningsmekanism (National Referral Mechanism, NRM) som är särskilt anpassad för barn. Denna mekanism måste utgå från barnets bästa, och utformas så att barns rättigheter och behov tillgodoses i varje led.

Vi ser även behov av att ta fram tydliga riktlinjer för regionkoordinatorer med särskilt ansvar för barn, med uppdrag att samordna insatser, ge stöd och handledning till lokala aktörer samt utveckla metoder för systematisk uppföljning av barns situation och utsatthet.

Bristande samordning mellan olika stödinsatser skapar allvarliga konsekvenser för enskilda barn, som riskerar att inte få det stöd och skydd de har rätt till. För att motverka detta krävs en tydlig struktur för tvärprofessionell samverkan, där ansvarsfördelning och kommunikationsvägar är väl definierade och långsiktigt förankrade.

Nationella rapportörsfunktionen för människohandel bör stärkas (8.6.4)

Alltid Sedd delar utredningens bedömning om att stärka den nationella rapportörsfunktionen avseende människohandel. Genom vårt uppsökande och stödjande arbete är det tydligt att utsattheten för människohandel och prostitution även angränsar och överlappar med utsatthet i pornografi och digitala sexköp. Det finns ett behov av att förtydliga och konkretisera att utsattheten för samtliga former av kommersiell sexuell exploatering bör falla inom ramen för den nationella rapportörens ansvarsområde. Vi instämmer i utredningens förslag om att stärka den nationella rapportörsfunktionen, vilket är av central betydelse för att effektivt och ändamålsenligt motverka människohandel i Sverige.

Vi ser positivt på att utredningen lyfter behovet av att koppla arbetet mot mäns våld mot kvinnor till jämställdhetspolitikens övriga områden. Våld och exploatering påverkar kvinnors livsvillkor på en rad områden – från ekonomi och hälsa till utbildning och inflytande – och det är avgörande att dessa kopplingar tydliggörs i strategiskt och operativt arbete.

Alltid Sedd arbetar för att motverka kommersiell sexuell exploatering, inklusive prostitution och människohandel. Vi vill särskilt betona att dessa former av våld måste inkluderas systematiskt i det nationella arbetet mot mäns våld mot kvinnor. De utgör allvarliga kränkningar av kvinnors rättigheter, drabbar ofta redan utsatta grupper och kräver särskild kunskap i samordning och förebyggande insatser.

Våldsförebyggande arbete - stärkta insatser med särskilt fokus på barn och unga (12.1.6)

Alltid Sedd välkomnar utredningens fokus på förstärkta insatser riktade mot barn och unga, med särskilt beaktande av de digitala aspekterna av våld och exploatering. Vår erfarenhet från uppsökande arbete på digitala plattformar där kommersiell sexuell exploatering sker visar på en oroande tendens till normalisering av utsatthet. Detta sker i en kontext där destruktiva normer kring maskulinitet och kvinnors kroppar reproduceras och förstärks, vilket bidrar till att sexuell exploatering blir mer accepterad och osynliggjord. För att bryta denna utveckling är det avgörande att strategin inkluderar konkreta och systematiska insatser för att motverka sådana normer, bland annat genom porrkritisk och normmedveten sexualundervisning i skolväsendet. Ett sådant förebyggande arbete måste integreras som en central del i strategin och utvecklas i nära samarbete med civilsamhället och sakkunniga, för att skapa långsiktiga effekter på ungas attityder och beteenden.

Upptäckt av våld - mer aktivt arbete för att upptäcka och agera vid våld (12.1.7)

Alltid Sedd ser positivt på strategins förslag att kommuner ska ställa frågor om våldsutsatthet på rutin och betonar vikten av att involvera verksamheter som socialtjänst och fritidsverksamhet i detta arbete. Vi vill dock särskilt framhålla betydelsen av att personal på HVB-hem, familjehem och andra som agerar utförare till socialtjänsten — får tillgång till särskild utbildning och resurser för att kunna identifiera och agera på tecken på kommersiell sexuell exploatering. Dessa boendemiljöer utgör ofta barnens närmaste sociala kontext och en unik möjlighet att upptäcka utsatthet som annars riskerar att förbli dold, i synnerhet då förtroende och tillit till samhällsinstanser och myndigheter ibland brister.. Det är därför av största vikt att personalen har kompetens och insikt för att förstå dessa beteenden som uttryck för våldsutsatthet, exploatering och därigenom kunna initiera adekvata stödinsatser. En sådan fördjupad förståelse är avgörande för att insatserna ska bli ändamålsenliga och för att utsatta ska få det stöd och skydd de har rätt till.

Stöd och skydd till våldsutsatta - förbättrad tillgång och ökad jämlikhet över hela landet. (12.1.8)

Alltid Sedd instämmer i utredningens förslag och betonar vikten av att säkerställa låga trösklar för tillgång till stöd och skydd för våldsutsatta individer. En långsiktig och stabil finansiering av civilsamhällets aktörer är nödvändig, då dessa organisationer ofta har en central roll i det direkta stödet till utsatta grupper.

Vidare är en välfungerande och systematisk samverkan mellan civilsamhället och offentliga myndigheter avgörande för att effektivt kunna tillhandahålla adekvat stöd och undvika att barn och unga som utsätts för sexuell exploatering faller mellan olika aktörers ansvarsområden.

Det är även av vikt att regionkoordinatorernas roll prioriteras och att deras tillgång och närvaro säkerställs på nationell nivå. Den nuvarande variationen i tillgänglighet till regionkoordinatorer inom området prostitution och människohandel riskerar att skapa geografiska skillnader i stöd och samordning. För att säkerställa jämlik tillgång till skydd och stöd är det därför angeläget att denna funktion är jämnt fördelad över hela landet.

Västmannagatan 47, 113 25 Stockholm

072-888 03 58 I www.alltidsedd.se

info@alltidsedd.se

Brottsbekämpning - ökad operativ förmåga att förebygga, utreda och lagföra brott (12.1.9)

Alltid Sedd tillstyrker utredningens förslag inom det strategiska området ”Brottsbekämpning – ökad operativ förmåga att förebygga, utreda och lagföra brott” och ser positivt på ambitionen att höja rättsväsendets kapacitet i arbetet mot våld.

Vi vill dock betona vikten av att mäns våld mot kvinnor och flickor, inklusive kommersiell sexuell exploatering, ges ökad synlighet och prioritet inom rättsväsendets arbete. Det är särskilt viktigt att barns särskilda utsatthet för sexuellt våld och exploatering uppmärksammas, och att det finns relevant kompetens om barns behov, rättigheter och reaktioner på trauma. Ett traumamedvetet bemötande måste genomsyra hela rättsprocessen för att säkerställa att barn och unga bemöts med respekt och omsorg, och att rättsprocessen inte orsakar ytterligare skada.

Det är också centralt att notera och uppmärksamma den kritik som riktats mot Sverige av GREVIO (Europarådets expertgrupp för övervakning av Istanbulkonventionens genomförande). GREVIO har uttryckt oro över bristande effektivitet inom det svenska rättssystemet i ärenden som rör våld mot kvinnor och uppmanar Sverige att stärka utredningskapaciteten, minska eftersläpningar, samt säkerställa snabb och korrekt hantering av ärenden rörande våldsutsatta kvinnor. GREVIO har särskilt lyft behovet av att utreda varför så få anmälningar om sexualbrott, däribland våldtäkt, leder till åtal och fällande domar – och att åtgärder måste vidtas för att förbättra detta.

Mot denna bakgrund anser Alltid Sedd att rättsväsendets aktörer måste ges tydliga och bindande instruktioner, inklusive uppföljning och återrapportering, för att det nödvändiga utvecklingsarbetet ska kunna genomföras på ett systematiskt sätt. Detta gäller hela rättskedjan, men i synnerhet domstolsväsendet, vars hantering av mål som rör våld och sexuella övergrepp har avgörande betydelse för rättssäkerheten för våldsutsatta.

Stockholm 2025-07-08

Hanna Melin,

Verksamhetsansvarig Alltid Sedd